

## FIȘA DISCIPLINEI

### 1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TEHNICĂ DIN CLUJ-NAPOCA, CENTRUL UNIVERSITAR NORD BAIA MARE
1.2 Facultatea	LITERE
1.3 Departamentul	ȘTIINȚE SOCIO-UMANE, TEOLOGIE, ARTE
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	72.10

### 2. Date despre disciplină

3. 2.1 Denumirea disciplinei		MUZICĂ BISERICESCĂ / COR 2			
2.2 Titularul de curs					
2.3 Titularul activităților de seminar		Pr. lect. univ. dr. Teofil STAN <a href="mailto:Teofil.STAN@ssuta.utcluj.ro">Teofil.STAN@ssuta.utcluj.ro</a>			
2.4 Anul de studiu	4	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	C
2.7 Regimul disciplinei	Categoriza formativă				DS
	Opționalitate				DA

### 4. Timpul total estimat

5. 3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care:	3.2 Curs		3.3 Seminar	2	3.3 Laborator		3.3 Proiect	
3.4 Număr de ore pe semestru	28	din care:	3.5 Curs		3.6 Seminar	28	3.6 Laborator		3.6 Proiect	
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru:										
(a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe										10
(b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren										4
(c) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri										6
(d) Tutoriat										1
(e) Examinări										1
(f) Alte activități:										
3.8 Total ore studiu individual (suma (3.7(a)...3.7(f)))							22			
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)							50			
3.10 Numărul de credite							2			

### 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

### 5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• --
5.2. de desfășurare a seminarului	• sală de seminar dotată corespunzător: computer, videoproiector, sistem audio, pian

## 6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p><b>CUNOȘTINȚE:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului muzical și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în pedagogia religiei</li> <li>• Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului</li> </ul>
	<p><b>ABILITĂȚI:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Să-și însușească abilități de interpretare a cântărilor</li> <li>• Să dezvolte deprinderi de utilizare corectă a diferitelor cântări</li> <li>• Aplicarea unor principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme/situații bine definite, tipice domeniului în condiții de asistență calificată</li> <li>• Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea, meritele și limitele unor procese, programe, proiecte, concepte, metode și teorii</li> </ul>
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente</li> <li>• Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice</li> <li>• Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii</li> </ul>

## 7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Asmilarea unor cunoștințe generale de istorie a muzicii bisericești de tradiție bizantină din spațiul românesc în general și din spațiul transilvănean în special</li> <li>2. Însușirea elementelor de bază privind notația muzicală psaltică și liniară</li> <li>3. Formarea deprinderilor practice de cântare bisericească de strană și corală</li> <li>4. Formarea deprinderilor practice privind recitativul liturgic</li> <li>5. Cunoașterea rânduieilor slujbelor bisericești (tipic și ritual)</li> <li>6. Înțelegerea bazelor teologice a cântării bisericești și a imnografiei ortodoxe</li> </ol>
7.2 Obiectivele specifice	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dezvoltarea însușirilor de interpretare și înțelegere a muzicii în general și a muzicii bisericești în special.</li> <li>2. Aprofundarea cunoștințelor de teorie muzicală (psaltică și liniară) în vederea însușirii cântărilor bisericești și laice.</li> <li>3. Cunoașterea celor opt glasuri bisericești, irmologic și stihiraric</li> <li>4. Însușirea cunoștințelor pedagogice și muzicale în vederea învățării credincioșilor a cântărilor necesare cultului.</li> <li>5. Cunoașterea trecutului istoric al cântării Bisericii creștine în general și al Bisericii Ortodoxe Române, în special.</li> <li>6. Pregătirea muzicală teoretică și practică necesară unui viitor preot, profesor de religie, cântăreț sau dirijor de cor bisericesc.</li> <li>7. Însușirea cunoștințelor de tipic bisericesc (rânduiala Vecerniei, rânduiala Sfintei Liturghii) necesare însușirii corecte a cântărilor bisericești.</li> <li>8. Formarea deprinderilor de folosire a cărților de cult: Octoih, Mineie, Triod, Penticostar, Ceaslov, etc</li> <li>9. Învățarea unor cântări calofonice de strană</li> <li>10. Formarea abilităților de interpretare corală corectă, după regulile cântului profesionist</li> </ol>

	<p>11. Însușirea unui repertoriu coral adecvat (cântări liturgice, colinde, coruri populare, coruri religioase și laice din repertoriul universal)</p> <p>12. Cunoașterea imnografiei răsăritene</p> <p>13. Deprinderea elementelor generale, teoretice și practice, legate de dirijat</p> <p>14. Formarea unor deprinderi de îndrumare și de înjghebare a corurilor parohiale, a grupurilor corale și a celor de strană</p>
--	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## 8. Conținuturi

8.1 Seminar	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Cântări la Sfintele Taine și ierurgii Sfeștania, Slujba sfințirii bisericii	2	Prelegere, expunere, exemplificare, exersare asistată, conversație euristică, audiții muzicale comentate, dialog de analiză a interpretării muzicale, studiu practic, alte metode interactive	
Rânduieți tipiconale și cântări la Taina Sf. Cununii, Taina Sf. Maslu	2		
Tipic și cântări la înmormântare	2		
Aprofundarea cunoștințelor de tipic la Sfintele Taine și ierurgii I Cântări aplicative la Sfintele Taine și ierurgii	2		
Ritualul îmbrăcării cu sfintele veșminte - Exerciții practice	2		
Probleme specifice de ritual în cadrul Sfintei Liturghii- Exerciții practice	2		
Recitativul liturgic I: Citirea declamativă a rugăciunilor Exerciții aplicative	2		
Recitativul liturgic II: Rostirea ecteniilor - Exerciții aplicative	2		
Recitativul liturgic III: Rostirea pericopelor apostolice, a paremiilor și a pericopelor evanghelice - Exerciții aplicative	2		
Organizarea corului bisericesc - Demersuri practice	2		
Elemente generale teoretice de dirijat coral I - Exerciții practice	2		
Elemente generale teoretice de dirijat coral II - Exerciții practice	2		
Folclorul religios - Colinde, cântece de stea, bocete, pricesne, etc	2		
Misiunea preotului în parohie prin muzica bisericească - Activități practice cu copiii, cu tinerii, cu adulții și cu credincioșii vârstnici	2		
Total ore:	28		

### Bibliografie

- Pr. Prof. Dr. Nicu Moldoveanu, *Învățământul muzical bisericesc la români, până la organizarea Seminarilor Teologice (1836)*, în "Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității din București", anul II, 2002, p.325-359.
- Pr.Prof.Univ.Dr. Nicu Moldoveanu, *Istoria muzicii bisericești la români*, Editura Basilica, București, 2010
- Dicționar de muzică bisericească românească*, Editura Basilica, București, 2013
- Cântările Sfintei Liturghii*, București 1992. 2006.
- Titus Moisesescu, *Prolegomene bizantine, vol.II*, Editura Muzicală, București, 1999
- Cântări la Sfintele Taine și la Ierurgii*, București, 2002. (Ediție îngrijită, revizuită și completată de Pr. Prof. Dr. Nicu Moldoveanu).
- Vasile Petrașcu, *45 de Pricesne*, Cluj, 1939
- Vasile Stanciu, *Cântări în cinstea Maicii Domnului*, Cluj-Napoca, Ed. Renașterea, 2005
- Vasile Stanciu, Vasile Sorin Dobre. *Pricesne tradiționale din Transilvania* (în curs de apariție)
- Dr.Mircea Buta, Răspunsurile liturgice și 45 de *Pricesne cu melosul din vestul țării*, , Ed.Univ.Aurel Vlaicu, Arad, 2007
- Nicolae Lungu, *Combaterea inovațiilor în recitativul liturgic*, în rev. „Studii Teologice”, an IX, 1957, nr.7-8, p.262-273.
- Vasile Grăjdian, *Reglementări referitoare la cântarea liturgică în hotărârile Sfintelor Sinoade Ecumenice și locale*,

în „Analele Universității Aurel Vlaicu”,  
 Arad, 2000, p.65-75.  
 13. Gheorghe Șoima, *Scriseri de muzică și teologie*, volum îngrijit de Vasile Grăjdian și Sorin Vasile Dobre,  
 Ed.Univ.Lucian Blaga, Sibiu, 2014

**9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului**

Alcătuirea seminarului de *Muzică bisericească și Ritual* a avut în vedere adaptarea la cerințele actuale academice, conținutul fiind în concordanță cu cel adoptat și în alte centre universitare din țară.

**10. Evaluare**

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Volumul și corectitudinea cunoștințelor și a deprinderilor practice	Verificare orală	50 %
10.5 Seminar/Laborator	Participare activă la activitățile muzical liturgice din facultate și de pe terenul misionar parohial Participare activă la repetițiile Ansamblului coral	Verificare continuă	50 %
10.6 Standard minim de performanță			
<b>Cerințe minime pentru nota 5:</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Deținerea elementelor de conținut fundamentale pe baza cursului predat și pus la dispoziție</li> <li>- Susținerea obligatorie a referatului de seminar</li> <li>- Prezența la curs și seminar (stabilită)</li> </ul>			
<b>Cerințe pentru nota 10:</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Cunoașterea excelentă a conținutului pe baza cursului</li> <li>- Aprofundarea răspunsurilor prin executarea unor cântări liturgice la sala de seminar sau la biserică</li> </ul>			

Data completării:	Titulari	Titlu Prenume NUME	Semnătura
07.06.2023			
	Seminar	<b>Pr. lect. univ. dr. Teofil STAN</b>	
Data avizării în Consiliul Departamentului SSUTA 10.07.2023		Director Departament SSUTA, Conf. dr. ing. Adrian Vasile CHIRA	
Data aprobării în Consiliul Facultății de Litere 13.07.2023		Decan, Conf. univ. dr. habil. Mircea FARCAȘ	